

Nove Dine

S 5
L 2
Zvezna ul. Marič Šimon, profesor
Jin List s Kalend. Srca Jezušovoga
N. št. 43.

Mi 2
Sobota

Uprava : Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo : M. Sobota
Telefon št. 28.

Kralov dar za jetične.

Njeg. Vel. kral je podaril Zvezi dobrodelnih društev v Jugoslaviji, ki je pod pokrovitelstvom kraljevlja Tomislava, 30.000 Din. kak svoj delež za zidanje sanatorija za jetične na Avali.

Misijonara — žrtvi letalske nesreče.

Z Alaske poročajo, da je priletelo na tla zrakoplov, v šterom sta se vozila dva misijonara, ki sta obiskala svoje raztepene vernike. Pri tom sta se oba smrtno ponesrečila.

Vmor v Ljubljani.

V Ljubljani so v petek proti večeri vdrli v blagajno carinarnice trije neznani možje i so strelili blagajnika Panteliča. Blagajno so pustili nedoteknjeno.

120.000 delavcov strajka.

Premenoč sredo je začnalo v Nemčiji strajkati prek 120 jezer delavcov. Strajk je vendaro zavolo pitanja plač.

Agrarni kongres.

V soboto se je otvoril v Bubrešti velki mednarodni kongres, na šterom so zastopane: Jugoslavija, Bolgarska, Romunija, Madžarska, Češkoslovaška, Polska, Latvija i Estonska. Na konferenci se bo govorilo od vseh pitanj, ki so v zvezi s kmečkim gospodarstvom.

20 miljon dolarov ponevero.

V Newyorki je nekši finančnik zapušto 20 miljon dolarov duga i je skrivoma zbežao. Zavolo toga trpi newyorška borza veliko zgubo.

2000 letnica pesnika Vergila.

Te dni celi kulturni svet obhaja 2000 letnico rojstva velkoga latinskega pesnika Vergila. Slovesno se obhaja ta obletnica posebno v Rimi, i po drugih italijanskih varašaj.

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznega pa 30 Din. V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstrom 1:50 Din., v "Poslanom" 3 Din. Naznanim i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasitev. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Našoj nebeskoj Kralici.

K zaključnoj slavnosti 25. letnice Marijinoga Lista.

Petdvajsti let si nam bila po "Marijinom Listu", vodnica, pomočnica, svetlost, topota, mati i vse za dobrim Bogom. Naš mali zavrženi, zaničavani, siromaški i prosti narod je dobo v Tebi zaslombo i oporo, da je zmago. Zmagao je v duši. Ti si ga gori zdignola i oplemenitela, siromaškoga obogatila, zavrženoga k sebi stisnola v največjih borbah i težavaj, da je mogo držati največji kinč vero. I s tov verov je prehodo pot Kalvarije v teh 25 letih i je prišlo do zjutra vstanjenja. Prišlo je v sereg zmagovalcov, med tiste, ki znajo sveti dati prave vrednote, junaške duše.

Mati našega miloga Odküpitelja i naša Mati! Globoko se ti zahvalimo za veliki dar, ka si nam svetila, ka si nas vodila, ka si nam pomagala ka si nas tolažila z dragim tvojim darom, Marijnim Listom skoz 25 let. Te tvoj dar je velikanske zapreke premagao, nedoseglive višine preskočo i ostao je med tem malim lüdstvom živ i zdrav i se razvija te, kda so velki listi že davno za vsigdar legli v grob. Dokaz tvoje velike lübezni do nas je to, da si nam posebno bila naklonjena. Gojila si v njem lübezen do večnega življenja; čistila si nam vsem duše; vse si nas spopunjaval. Pošilala si po njem misijonare, ki zanesajo v dalne kraje prek morja tvojega Ježuša ime! Dala si nam cele šerege redovniških duš! Sprosila si dühovnike, sterih broj se od dneva do dneva povekšava za rešenje naših duš.

Marija! Junaki Slovenske Krajine, ki so se žrtvivali za svoje lüdstvo, za njegov dom, za njegove pravice, za njegovo slobodo, so jemali moč v svojih borbah pri tebi. Ti si je krepila, ti si je tolažila i ti si koronala i boš koronala njihovo prizadevanje s stalnov zmagov. Petdvajsti letni viherje so samo zato divjali obrenas, da nam pokažejo, kak rada nas

maš, kak velki je tvoj plašč, šteri nas je pokrio, ka nesmo bili povalani i vničeni.

Marija, ka naj bi bila naša hvala za te dobre? Ka naj ti damo za tvoj dar? Z detinskim srcem ti obečamo, da bomo čuvati tvoj dar: Marijin list! Nikša neprilika, ne siromaštvu, ne sovraštvo, ne preganjanje, ne sila nas ne bo odvrnola od tvojega dara od Marijinoga lista.

Dobra Mati, Marija! Pred 25 leti, kda je izšla 1. številka tvojega lista, se je zbrao en deo našega naroda v prekrasnoj procesiji v Črensovcih i je sprevajao tvojo milo lepo podobo, štero je tebi na čast spravila nedužna mladina! Zdaj se pa zbere celo narod Slovenske Krajine i de znova sprevajao tvojo podobo v zahvalnoj procesiji, ka si njemi bila po Marijnom Listu skoz 25 let mati.

Lani je naš narod obhajao 10 letnico svoje narodne sloboščine i se je zorao v dokaz, ka je dober domolüb, brez razlike vere v eden tabor. Dnes se pa zbere katoličanski narod Slovenske Krajine v eden tabor i da dūška globoko zahvali za dūševno sloboščino. Zahvali se, ka je po Mariji prišlo do sloboščine sinov božih, da je prišlo po gorečem častenji Materi božje do dūševnega življenja. To je naša dūševna sloboščina. To je gojio i odgojio Marijin List. Zato ide Marija goreča hvala. Dajmo njoj jo! I kda njoj jo zkažemo, te poglednimo na tistoga, po koga dobroti nam je bila pomočnica, po koga smilenosti nam je poklonila Marijin list: poglednimo na njenoga Sina, našega Gospoda Ježuša Kristuša, koga je ona devica rodila. Ž njov idemo k njemi. Po njoj smo ga dobili i ga tudi stalno obdržimo. Po njoj žudi on nas dobi. Zato pa verne katoličanske dūšice zberite se dnes v Črensovcih v zahvalnoj procesiji i dajte hvalo Mariji, našoj dobroj Materi za vse dobre, štere nam je delila po svojem listu skoz dugih 25 let! Pridite vsi, ki le morete, Ki pa ne morete, se v dūhi zdržite z nami, ka nas Marija vse obine i pripele k svojem Sini.

Posvetitev nebeskoj Kralici.

Pri zadnjoj postaji velike zaključne prošecije v Črensovcih, ki se bo vršila v takšem redi, kak smo objavili v zadnjoj štev., se pred žadnjim blagoslovom trikrat skupno opravi sledeča molitvica: **Marija, dobra nebeska Mati, prosi za nas ka mo popunoma tvoji za tvojega Jezusa pod podobov kruga tū skritoga! V te namen nam obdrži Marijin List!** Potem se pa spovede pesem: O Marija ne zapusti nas! Po pesmi se da zadnji blagoslov i se procesija vrne nazaj v cerkev, med popevanjem pesmi: Tebe Bog mi hvalimo! V cerkvi se zospievle „Tantum ergo! i Genitori“, se zmoli Angeo Gospodnov i s tem je pobožnost dokončana.

Kalendar.

oktober (31 dni) 44. teden.

dnevi	Rim. kat.	Evang.
m. tedna		
27 pond.	Frument	Sabina
28 tork	Sim. i Juda	Sim. i Jud.
29 sreda	Narcis ☽	Narcis
30 četrtek	Klaudij	Klaudij
31 petek	Volbenk	Ref. svet.

november (30 dni)		
1 sobota	Vsi sveci	Vsi sveci
2 nedela	Just	Just

Senje: 28. Dol. Lendava, G. Petrovci, D. Vidovec, 1. nov. Dekanovec, 2. Legrad, Nedelišče.

Vreme: Nestanovitno. Proti konci mrzlo, deževno.

Murska Sobota

— Dr. Glančnik Josip zdravnik i zobozdravnik se je povrno domo i znova ordinira.

— **Spremembe na gimnaziji.** Znova nas zapuščata gg. profesora Pavlič i Četina. Prvi je premeščen v Celje, drugi pa v Novo Mesto. Ar sta ne mogla od vseh znancov osebno vzeti slovo, na tom mestu pravita vsem „z Bogom“! Za vse, ka sta včinola za nas dobrega, se njima zahvaljujemo. — Gimnazija dobi ednoga novoga profesora, g inž. Ivana Zobca i Novoga Mesta.

— **Zdao se je v Zagrebi** g. Ignac Horvat, prvejni upravitev bolnice z gospodičinov Jelenov Kneževič.

— **Ping-pong.** Vsi oni, ki se nameravajo v prihodnje vdeleževati, se naj kem prle javijo klubovom tajnikom g. Nadai Ladislavi za volo verifikacije. — Vodstvo S. K. Mure poziv-

Ka novoga v Belgradu?

Konkordat. Listi poročajo, da se bliža delo za sklenitev konkordata med našov državov i Rimom proti konci. Zadnji razgovori se bodo vršili v Rimi.

Proslava obrambe Belgrada. Preminoč nedelo se je slovesno obhajala 15 letnica obrambe Belgrada. Slovesnosti so se vdeležili vnogi civilni i vojaški dostojanstveniki.

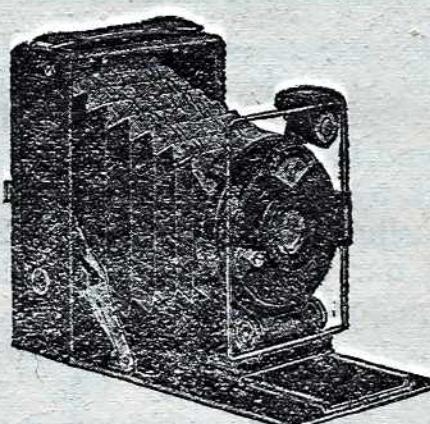
Občni zbor zadržne zveze. V nedelo se je vršo redni letni občni zbor Glavne zadržne zveze. Po podanih poročilaj od dela, so se zvolile nove kotrige uprave.

Kongres delavskih organizacij. V nedelo se je vršilo spravišče delavskih organizacij. Zastopano je bilo 140 društev. Na spravišči se je govorilo od toga, da bi se naj zdržile vse narodne organizacije.

Svetovna politika.

Špijonstvo v Rumuniji. Policija je odkrila veliko špijonsko druži-

va vse kotrige, da blagovolijo pri njih se nahajajoče klubi lastne stvari, kak drese, čevle, žoge itd. v dobrom stani i očiščeno oddati pri klubovom gospodari g. Sretan Rakič najkesneje do 30. oktobra 1930. — S. K. Mura.

prosi vsaka dūša, štera bi te peneze najšla ali kak do rok dobila, naj je vrne siromaki. Občino Gančani pa prosimo, naj napravi za toga siromaška ponesrečenoga prošnjo na bansko upravo, ka dobi iz ubožnoga fonda neko podporico, če penez ne bi dobro nazaj.

bo, ki je delala v škodo države. Areštiranih je okoli 180 ljudi, večinoma Rusov.

Pogubelna politika bolševikov. Po tem, ka se v nesrečnoj Rusiji godi, se more misliti, da so ljudje, ki maju oblast v rokaj čisto brez srca. Vero že davno preganjajo. Zdaj so se pa spravili na celi kmečki narod. Celi narod trpi neznosen glad, oblast pa rekvira zrnje i je izvaja za nisko ceno v druge države. Njeni namen je, da bi z niskimi cenami pozročila poledelsko krizo.

Volilni boj v Austriji. V soboto so bile vložene zadnje kandidatne liste. Vseh list je 11. Posamezne stranke agitirajo na vso moč.

Na Vogrskom je položaj vsigdarbole zamotani. Šepeče se od velike revolucije, ki preti državi. Nezadovolnost naroda je od dneva do dneva vekša. Vnogi zahtevajo, da vlada mora odstopiti, ar spravla s svojim ravnanjem državo v krizo.

Volitve v Türčiji. V nedelo so se vršile v Türčiji občinske volitve. Zmagala je narodna stranka.

— **Pozdrav iz tujine.** Svojim domaćim, Novinam i sploh celoj Slovenskoj krajini pošiljajo pozdrave iz Francije: Franc, Jozefa, Marija, Treza Kuhar, Hül Franca i Magyar Marija iz Večeslavca, nadale Ludvik i Marija Rac, Alojz i Marija Lenarčič i Marija Šinko iz Gornjih Slaveč; iz Nemčije: Ivan Talijan iz Rakičana, Alojz Bertalanec cd Sv. Jürja, Katarina i Rosa Cipot, Marija Fras, Orša Hladen iz Dokežovja, Marija Siavic i Mica Glavač iz Beltinec.

— **Nogo si je potrla.** Devetletno Kristino Jona iz Lipovec je zadela preci huda nesreča. Na poti je šela skočiti na kola, štera so šla proti domi. Obesila se je na kola, pri tom pa njoj je prišla prava noga med špice i se je potrla. Betežnica leži zdaj v sobočkom špitali.

— **Izpiti za cestare.** Kr. banska uprava je odredila, da morajo vsi državni i banovinski cestari, ki so bili sprejeti začasno v službovanje, položiti predpisani izpit za stalne dejavce. Pravico do polaganja izpita maju cestari, ki so že edno leto v začasnoj službi i so marlivi, sposobni i vestni, ka potrdi podpisano sresko načelstvo. Izpiti se bodo vršili

Slovenska krajina.

Pošteni najdite se išče. Oktobra 15. na Trezino senje je zguba Maučec Ivan, Gančani št 126. 3700 Din. Te peneze si je spravo, ka je odao kravo i šteo zdaj drugo kupiti. Siromak človek je v žepi meo peneze i naednok so samo preminoli. Ali so zgubeni ali pa je bole verjetno, so njemi odnešeni. Ar more siromak prehraniti poleg sebe še staroga že deset let slepoga očo, ženo i četvero drobne dece i ar nema ni grudice svoje zemle, nego samo agrarno, štero more šče po agrarnom zakoni plačati, se v imeni pravice i smilenosti

meseca marca 1931 v kraji, šteroga določi ban. Prijave trbe predložiti Kr. banskoj upravi — tehnični oddelek v Ljubljani potom domačega sreskoga načelstva nujesnej do 10. decembra t. l. s potrdilom od ednoletne službe. Podrobnejša navodila dobjo prizadeti cestari pri okrajnom cestnom odbori v M. Soboti ali D. Lendavi i pri sreskem načelstvi v M. Soboti.

— „INKA“ dišeča vinovica odstrani zagotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smicanji, prehladi, bolečinaj želodca pomaga „INKA“. Eden glažek z točnim navodilom košta 12 Din. Dobri se apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

— **Nagla smrt.** V nedelo je bila v Črnici pri Soboti pokopana Gjörek Eva. Pokojna je bila nekako betežasta, a na smrt ne. Preminoči teden jo je pa naednok zgrabilo i v petek je zatisknola oči k smrtnomi spanji. Pokojna je bila dobra ženska. Rada je pomagala vsakom. Naproti sirmakom i deci je bila jako darovitna. Za volo toga je bila jako prilüblena. N. p. v m!

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnih vullci.

18

— **Zakaj se je vršilo bitje na Belji?** Novinam se je poročalo, da se tam bijejo naši delavci, od druge strani smo pa zvedili, da se je bitje ednok zato vršilo, ar je paler šteo

preprečiti neredno življenje i je obrano nedužnost svoje sestre. Takše bitje je pa ne samo dopuščeno za tiste, ki maju oblast nad podložnimi, nego tudi potrebna dužnost. Takše nesramnjake, ki štulijo okoli, da kradnejo nedužnost, bi trbe o dati celo prek oblasti, naj je po zakoni pokaštiga.

— **Automobilska nesreča.** V nedelo večer sta skoz Bodonce šla dva Reichova automobila iz M. Sobe. Pred njima se je naednok prikazao človek, z bajzom na hrbiti. Hodo je po cesti se pa ta. Automobila sta se štela ognoti, a nestal mogla, ar je vsigdar pred njiva skočo. Pri tem se je zgodila nesreča, iz štere je odneso nesrečni človek potrto nogo, razmesarjen nos i raztrgano zimico. Kak se je nesreča zgodila, se še ne ve na tenci, ar ponesrečenec žmetno guči.

Glasi iz Prlekije.

— **Veržej.** V nedelo je ponovo svojo novo mešo salezijanski g. novomešnik Babič. V Marijanšči se je vršila „primicija“, štere se je vdeležilo vnogo gg. mešnikov.

— **Ljutomer.** V farnoj cerkvi obhajata to nedelo, 26. t. m. zlato zdavanje 78 letni Jakob Vogrinec i 72 letna verna žena Marija. Oba starca sta še pri dobrom zdravji. Stari

„mladoženec“ še marlico opravla saboljsko meštrijo.

— **Velka kraja.** V Lokavci so neznani tolvaje vdrli v trgovino Kocbek Nacija i so odnesli za 26.000 Din. blaga. Pravijo, da sledovje pelajo v našo krajino.

ZA NEDELO.

Po risálaj dvajseta.

Evang. sv. Ján. vu 4. táli.

Vu onom vremeni bio je neki kralič, šteroga sin je betežen bio v Kafarnaumi. Té gda je čuo, ka Ježuš prihája z Judeje v Galilejo, šo je k njemi i proso ga je, naj doli ide i zvráči siná njegovoga, ár je začeo mérati. Pravo je záto Ježuš njemi: či znaménja i čuda ne vidite, ne verjete. Veli njemi kralič: Gospodne, hodi doli prvle kak merjè sin moj. Právi njemi Ježuš: idi, sin tvoj živé. Vervao je človik reči, štero je pravo njemi Ježuš i šo je. Gđa bi pa že doli šo, slugi so pred njega priběžali i nazvestili so govoréči: ka sín njegov živé. Zvedáva je záto vüro od njih, v štero njemj je ležej grátnalo. I pravili so: ka včeraj ob sédmoj vüri ga je nihála tréšlika. Spoznao je záto oča, ka je ona vüra bila; vu štero je pravo njemi Ježuš: sin tvoj žive. I vervao je on i cela hiža njegova.

Misijoni.

Preminoča nedela je bila „misijonska“ nedela. V cerkvaj celoga sveta se je govorilo te den od misijonov i verniki so se spodbujali, da bi ponagali pri misijonskom deli z molitvami i prostovoljnimi dari.

Stanje misijonov je približno sledeče: misijonarov (dühovnikov i druhih) je okoli 170 jezer, misijonskih postaj 47 jezer, cerkvic i kapelic 46 jezer, 35 jezer šol, 260 malih i 110 vekših semenšč. Misijonari i misijonarke skrbijo za 300 jezer betežnikov, 15 jezer gobavcov, 80 jezer sirot. Do 11 miljon betežnih sirmakov dobiva v misijonskih apotekaj brezplačno vrastvo.

Za vse to so potrebni penezi. Zbira jih „Držba za širjenje vere“. V preminočem leti je nabrala po vsem svetu 67 milion lir (okoli 190 milion Din). V misijonih bi se nücalo desetkrat telko! Nabralo se je: v Ameriki 80 miljon Din., v Franciji 23 miljon, v Italiji 18 miljon, v Kanadi 10 miljon, v Belgiji 9 miljon, v Holandiji 7 miljon, na Poljskem 4 milijone, v Angliji 3 miljone, v Jugoslaviji pa 300 jezer (na osebo pride samo 7 par). Kak vidimo, smo med vsemi temi državami na zadnjem mestu.

Što podpira misijone, pomaga širiti Kristušovo kraljestvo. Zato kelko je šteri mogoči, naj aldüje v to nakanenje.

Narodno-prosvetno delo.

Da je narodno delo potrebno, ne taji nihče. To vala tudi od prosvetnega dela. Če oboje zdržimo, dobimo narodno prosvetno delo. Od toga dela se vncgo govori i piše pa se pod naslovom toga dela tudi vnogo greši.

Za vtrjuvanje narodne zavednosti i širjenje lüdske prosvete smo pozvani vsi. To delo je naša sveta dužnost, štero moramo spunjavati, kak skrbeti za vsakdenešnje telovne potrebčine.

Što še narodno prosvetno deluvali, more meti pred očmi, da dosegne sledeče: Vsakoga mora osvedočiti, da je materni jezik najvekši kinč, da je država njegova mati, do štere ma dužnosti po božem i človečem zakoni. Naš jezik je slovenski, zato je on tisti kinč, naša domovina je Jugoslavija i tak je ona tista mati, do štere mamo dužnosti. Ka je teda naša narodno-prosvetna naloga? Da smo sami zavedni Slovenci i Jugoslovani i da v tom dühl zgojimo tudi

tiste, šteri so v tom talibole mrzli. Kak dosegnemo to?

Do cila vodi samo pot istinskega dela. Obsojanje, vočimetanje, skrite osebne borbe itd. ne. Pravi narodno-prosvetni delavec ponuča vsako priliko, dn pokaže lepoto slovenskoga jezike i krasoto pokrajin naše Jugoslavije, štero prihajajo občuduvat tūhinci od vseh strani zemle. S tem zbudi v lüdstvi spoštovanje i lübezen do jezika i domovine, štera je tak lepa i slavna. S tem je rešo svojo narodno prosvetno nalogu.

„Miklova Zala.“

To je edna naših najlepših narodnih iger. Kaže nam naše slovenske očake, ki so se z velkov lübezostjov do svete vere vojskivali proti poganskim Türkom i so v tom boji zavüpalni samo na božo pomoč i na obrambo Device Marije.

Igro so igrali v M. Soboti. Pre malo je prostora, da bi od predstave obširno pisali, zato samo telko povemo, da se je igra lepo posrečila. Glavne vloge so bile dobro razdeljene, tak ženske kak moške. Režiser, ki je mogao premagati velke težave, zasluzi popuno priznanje.

Razgled po domovini.

Blagoslovitev posojilnice v Celji. V nedelo je prevzeti nadpasitir dr. A. Karlin v Celji blagoslov mogočno palačo Lüdske posojilnice, ki se je zidala po načrti našega največjega mojstra dr. Plečnika. Pri tej priliki se je vršo v novoj dvorani velki prosvetni tabor.

Trojčke je rodila 35 letna Marija Borovnik v Pekraj pri Maribori. Dva dečka sta taki vmrila, deklica pa je ostala živa.

Zagiftanje z zobami. V Ljubljani sta se z zobami zagiftali družini dveh profesorov: Franca Šurma i dr. Janka Gregorina. Vse kotrige obeh družin so spravili v bolnico.

Obletnica Gortanove smrti. Preminoči petek, 17. t. m. je bila obletnica smrti Vladimira Gortana, števoga je fašistično sodišče obsodilo na smrt. Pri tej priliki so se služile za junaka-mantrnika v večih krajih čarne sv. meše.

Boj s hūdodelci. Blüzi državne meje pri Jezerskem se je vršo v pondelk večer pravi boj med tremi hūdodelci i dvema žandaroma. Kda sta žandara pozvala hūdodelce, da naj obstanejo, so tej začnoli strelati i so oba žandara ranili. Strelala sta tudi njeva. Ednoga hūdodelca sta k smrti zadela, ostaliva sta pa zbežala i jiva neso mogli najti, čeravno so prišli žandaroma na pomoč tudi drugi.

Iz sveta.

800 kilometrov na vüro. V Junkersovih fabrikaj na Nemškom izdelujejo zrakoplov, ki de vozo v višini 11 jezer metrov i v ednoj vüri napravi 800 kilometrov (80 jezer metrov) dugo pot.

Beteg albanskoga krala. Listi poročajo, da leži albanski kral Zogu na smrtnoj posteli. Poleg jetike ga mantra tudi cukrni beteg.

Grozovitosti bolševizma. Brezbožni bolševistični režim je celo ženske spremeno v prave zverine. Edna najhūših med njimi je bila Vera Grebenjukov. V največje veselje joj je bilo, da je mogla mantrati i moriti lüdi. Sama je strelila 700 lüdi, vüno pa jih je inači spravila s sveta. Nazadnje jo je zadela zaslüžena kaštiga. Obsodili so jo na smrt i jo obesili.

650 lüdi zgorelo. Blüzi varaša Vučanga je v plavajočih restavracijaj na reki Yangzekiang vündaro ogen, ki je vničo 30 ladij. Pri tom je najšlo smrt 650 lüdi.

Grozna nesreča. V tork zajtra je prišlo v Alsdorfi na Nemškom do grozne eksplozije, ki je rüšila hiše i vničila velki del rudnika. Rüševine so

zasipale nad 400 delavcov, Vnoge so potegnili vün mrtve, drüge pa žmetno ranjene.

Ogen vničo celo ves. Iz Milana poročajo, da je ogen vničo ves Cerefe. Ostale so samo tri hiše. Škoda znaša 18 miljon lir.

Snežni zameti v Ameriki. V kroglini Newyorka je spadnolo v pondelk telko snega, da je bilo po ces taj zasipanih prek jezero automobilev. Takšega vremena v tom časi neso meli tam že od 1876. leta.

Grozovitosti bolševikov na Kitajskom. Kitajski komunisti so zgrabiitaljanskoga püspeka Miganija, šest dühovnikov i deset redovnic. Dva dühovnika so vmorili, püspeka i drügiva dva dühovnika pa so spüstili, da bi nabirala odküpnilo za drüge.

Povoden v Španiji. V bližni Taragone je povoden porušila več hiš. Štirnajst lüdi je mrtvih, 20 pa močno ranjenih.

V zrak je zletelo na Češkom skladišče za pükšeni prah. Pri tom je našlo smrt 15 delavcov, več pa jih je ranjenih.

Izpit za zrakoplovce v Ameriki. Zrakoplovci se v glavi ne sme vrteti, pravijo Amerikanci, zato pri izpit za zrakoplovce v tom pogledi vsakoga sprobajo. V te namen njim služi posebno naprava, ki ma formo zrakoplova. Tistoga, ki dela izpit, posadijo v to napravo, njemi zavežejo oči i nato se začne naprava vrteti. Kda henja, mora zrakoplovec taki izstopiti i napraviti par stopajov. Čete stopaje (z zavezanimi očmi) napravi v vednakoj liniji, je izpit polož, ovak pa ne.

Delavske zadeve.

Išče se 5 do 7 dobrih, poštenih delavcov za popravljanje cest. Biti morajo tudi dobrí tesari. Zaposleni bodo pri šumskoj upravi v Kostanjevici. Zglasiti se trbe pri Borzi dela v M. Soboti.

Za smeh.

Pijanček je šo iz krčme. Pio je dvoje vino: rdeče i belo. Med potjov se je začelo oboje vino v želodci grožati i pijančki je gračüvalo slabo. V toj nevoli si je zgučao:

— Pojba, dobriva si bodita ovak vaj vün vržem!

Jožekova nevola. Malomi Jožeki je Jezušek za božič prineseo dosta igrač. Mati ga je pitala: „Ali se ne veseliš tem lepim igračam?“ Jožek žalostno odgovori: „Bi se že veselio, a spomno sam se. kelkokrat

me oča nabijejo, gda štero igračko poterem.“

V šoli. V prvom razredi je vučiteo spitavao deco, kde je šteri doma. Red je prišeo na Tončeka.

— No, Tonček, kde si ti doma! Mali nekaj časa misli, potem pa se pametno odreže:

— Pri nas.

Za kühnjo.

Žemlovka. Iz žemeo se da napravi dobra jed na sledeči način: Na tenke falate se zreže 6 žemeo. Na to se vleje osmina litra mrzloga (sladkoga) mleka. Kda se falati napijejo mleka, se zložijo v namazano renglo ali skledo. Na žemle se zloži edna vrsta olüpanih na listke rezanih jabuk. Na to se potrosi malo cukra i cimeta, potem pa znova edna vrsta žemeo. V drügoj posodi se zmeša edno jajce i osminka litra sladkoga mleka. Ta mešanica se polje po žemljaj. To se speče i da na sto.

Kisilakovi (sirovi) rezanci. Iz pol litra mele, 1 jajca i 4 žlic vode napravi testo. Razvalaj ga i zreži na prst duge i pol prsta šürke rezance. Skühaj jih v poldrūgom litri vrele, osolene vode. Kühane odcedi. V labosko deni za prgiščo krūšnih drobtin. Kda se drobtine ocvrejo, sipli rezance notri i k tomi še deni frtao litra razdroblenoga kisilaka (sira). Vse zmešaj i 10 minot peči.

Krumpišova župa. Skühaj oprane krumpiše. Kühane olüpli i zreži na lističe. V skledi zmešaj nekelko jesiha, olja i za žlico tople župe. V to sipli tople narezane krumpiše. Malo jih popapraj i posipli z narezanim lükom.

Pošta uredništva.

M. Botjak. Za povest bo prostor v božičnoj številki. Vgank mam jako dosta, zato pomali pridejo na red. Potrpljenje!

Činč Jožef, Petanci. Novak Franca žena je dužna 11 dinarov i 50 par pa poštnina od kalendara 2 din. sküpno 18 din. 50 par. Mož ma plačati 55 din. 50 par, plačao je pa doma 20, po pošti pa 24 din. tak je meo ešče 11 din. 50 par duga. **Petek Jožef, Bogojina.** Oglas se ešče ednak objavi v toj številki. Smo oponenoli tiskarno.

Dva kočiša i eden guláš (konvencionalni) se išče za Polanski marof na Krajni.

Za naše male.

VOGRIN ŠTEFAN:

Mrtva roka.

Živo je v časi gospočine eden trnok bogat nemešnjak. Te je v svojem življenji telko bogastva včper spravo s trđov sirmaških ludi, da je ne mogeo spati od bojaznosti, da bi ga što oropao. Ka bi mirno lehko počivao, je ednak k sebi pozvao ednoga zidarskoga palera, s šterim si je dao takšo palačo zozidati, v štero zvün njega niti ftič je ne mogeo notri priti. Po tom je v toj palači brez vsake bojaznosti držao svoje kinče.

Kak je te zidarski paler betežen gratao, je svojiva sina pred sebe pozvao i njima pravo:

„Dragi moji sinovje – čutim, da tū morem püstiti te püklavi svet i se odseliti ta, odkec več nigdar nazaj

priti nišče nemre. Ali prle kak bi na to velko pot odišao, vama edno skrivnost ovadim, iz štere si v življenji dosta haska vzemeta.

To znata, ka sam jaz tomi bogaci tisto palačo zozido, v štero nikši človik nemre priti, či jaz ne ovádim njeni skrivnosti. Na kraji goriidočega sunca v pravom kükli od zemle se petnajsta kocka lehko notri obrne. Skoz njo si lehko telko kinčov nanošita, da bode vama dohajalo, čeravno ta sto let živelja.“

Zidar je naskori v mro. Sina sta ga pokopala i sta na to po skrivnoj poti šla proti onomi gradi. Včinila sta, kak njima je oča tanačivao. Nagrabila sta si dosta kinčov i sta odišla. Kda njima je kinč sfalo, sta znova šla kradnot. (Dale.)

VGANKE.

Predzadnja številka. Rešitev sta poslala Vogrin Št. i Horvat Franc iz Rakičana. Nagrada (povest: Grče) dobi Vogrin Stefan.

Zadnja številka. Rešitev:

1. Jarek. 2. Oko. 3. Pipa za vino.
4. V dravski banovini.
5. Igralec.

o r e l l	r u d i
e d e n	
I i n a	

Imena rešilcov objavimo v prišestnoj številki.

Nove vganke:

1. oa, za, jj, ne, ta, nl, dp, zr, iv, io, vd, i. Za koga je te pozdrav?
2. So trije moški; eden pravi, ka je raj, če je den, drugi je raj, če je noč, tretjemi je pa vseeno, ali je noč ali den. Što so tej možje? Obe poslao M. Botjak, Petanci.
3. n, e, d, o, o, p, r, r, s, š, t, t, u, v, v Kakše društvo je to?
4. Po zimi spi, po leti cvete, celo leto srca vedri?

Obe poslao Gider J. Vančavas.

5. Dr. T. Vesitotit Sarde Kakšo hišno številko ma te gospod?

Poslao Št. Šeruga, Rankovci.

6. Ga ne v dnevi, ne v tedni i ga tudi v 7 mesecaj ne najdemo. Ka je to?

7. Dva vrabla pojeta dva škafa ovsa prle kak dva konja. Kak je to mogče?

Obe poslao Vereš Ivan, Bratonci.

Za nagrado damo povest: Odpoved nesrečne žene.

Kda se naj puščajo telice k biki? Vnogi gospodarje se pregrešijo s tem, da telice prerano puščajo k biki. Ar bi radi meli od njih kem prele hasek, komaj čakajo, da se oprim zagoni i jo ženejo k biki. To je za mlađo živinče škodljivo, ar rana brejost zastavlja razvoj i takše živinče ostane vsigdar slabotno. Se razmi, da tudi tecci, ki jih koti, neso močni. Pred poldrūgim letom se telice naj ne puščajo k biki, če pa so slabo doraščene, pa pred drūgim letom ne.

Njive iz travnikov. Sto še spremeniti senožet v njivo, mora začeti z delom v jesen. Z ostrim plügom v jesen senožet zorje i pusti brazde nepovlačene. Brazde po zimi prezebejo i se na sprotlike razdrobijo. Prvo leto se lehko pova na takšoj njivi oves, proso, kukorca ali krumpiši. Najbolše je, če se pova prvo leto kukorca ali krumpiši. Nadale pa ravnamo s takšov njivov ravnotak kak z drūgimi njivami.

Pošta upravnosti.

Titan J. Wien. Bodij po vašoj želi. Prosimo pa včasi kakše poročilo od tistec. **Olaj Fr. Nesle, Francija.** Zdaj smo vam priporočeno poslali Novine i kalendar. Dajte nam glas, da li ste pošljatev sprejeli?

Pajžlar Marija, Sodišinci. Ne prosimo nikaj, nam širiteo samo poroča sem od nesreče. **Kozar Juri, Martinje.** Drage vole dovolimo to, od koj nam pišete. Gda napravimo obračun, že dobite ček. **Rac Ludo-vik, Ville S/ Tourbe.** Za oba vse plačano. Peneze sprejeli. Kalendar poslali. Pozdrav objavimo. Cena na novo leto bo kak je bila letos v Francijo: za Novine 75 Din. Za M. List 25 Din.

Gospodarstvo

Ka i kelko se izvaja iz naše krajine. Naši odvišni pridelki, štere odamo se vekštao raztepejo po drūgih pokrajinaj naše države. Nešterne stvari pa idejo tudi v druge države. Vnogo se zvaža posebno v Austrijo ino Italijo. V preminocem leti se je v tevi državi izvozilo od nas: 444 jezer kil belic, 47.700 kil pernatih živali, 644 jezer kil mesa, 1040 konjov, 1260 bikov, 2250 krov i telic, 5730 teocov, 5146 svinj i 29.130 falatov žive perotnine. Zvün toga se je izvozilo: 460 jezer kil zrnja, 2 milioni 870 jezer kil sadü i 2152 kili sühih gob. Izvozilo se je tudi nekkelko lesa. Te je šo celo v Argentino.

Anketa za sadno izbiro. Prišestni četrtek (30. t. m.) bo v Rakičani v kmetijskoj šoli anketa, na štero se določi, kakše vrste sadno drevje se bo sadilo v srezi. V začetki novembra bo takša anketa tudi v D. Lendavi. Za napredok sadjarstva je velke važnosti, da se sadi takše sadno drevje, šteromi zemla ugaja.

Delitev sadnih mladičev. V dnevaj 28. 29. i 30. t. m. se bodo delile tistim, ki so prosili sadne mladike. Razdeli se 1150 mladič.

IZŠLA JE BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931.
ki ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naših pradedov najbole upoštevan i je še dnes najbole cenjeni.

V „Velikoj Pratiki“ najdeš vse, ka človek potrebuje vsaki den. Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčna i mesečna potemnenja; — mesečne spremembe; — kalendar za proslavne i protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lastvice za kolke na menice, pobotnice, kūpne pogodbe i račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vsa senja na Kranjskom, Koroškom, Štajerskem, Prekmurji, Medžimurji i v Julijskoj Benečiji; — pregled o konci brejosti živine; — tabelo hektarov v plügaj; — popis vseh važnih domačih i tujih dogodkov v preteklem leti; — tabele za računanje interesa; — živlenjepise važnih i odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nüca kmetovalec i žena v hiši. —

Cena 5 Dinarov.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lehko naroči tudi pismeno pri založniki:

tiskarni J. BLASNIKA nasl. d. d.
v Ljubljani.

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TÜJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarovanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i lüdska zavarovanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi NOVIN v ČRENOVCIH, šter po potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, številna imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!

ZAVEDNI KMETJE, OBRTNIKI TRGOVCI i DELAVCI NALAGAJO SVOJE PRIŠPARANE PENEZE VARNO

pri KMEČKOJ POSOJILNICI v MURSKOJ SOBOTI.

CERKVENA CESTA ŠT. 5.

ČEK. RAČ. 15229.

V LASTNOJ HIŠI (PREK OD BIROVIJE.)

KMETJE TA KASA JE VAŠA, ZATO SE JE POSLÜŽUJTE I JO TÜDI PRIPOROČAJTE DRÜGIM. HRANILNE, VLOGE SPREJEMA OD VSAKOGA NA HRANILNE KNIŽICE ALI TEKOČI RAČUN INO JE OBRESTUJE NAJBOLŠE. — HRANILNE VLOGE ZNAŠAO DOZDAJ PREK 5,500.000 DIN. ZA TE VLOGE JE PA DOBROGA STANJA POLEG LASTNE HIŠE DO 50,000.000 DIN. POSOJILA DAVLE NA POROKE (KEZEŠE), TABULACIJO I TÜDI NA TEKOČI RAČUN NA VEČ LET, NA DUŽNA PISMA, PO NAJNIZIŠOJ OBRESTNOJ MERI. — RENTNI DAVEK OD PENEZ PLAČA POSOJILNICA SAMA. — KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI I DELAVCI, NE SMETE SE SPOZABITI S TE KASE, ŠTERA PODPIRA V STISKI NAŠE LÜDSTVO. — PRIDITE V SVOJ DOM, KDE TE POSLÜŽENI PO SVOJOJ VOLI.

Cene:

Živina: biki, junci i telice Din. 7—8 (jako debeli Din. 9), krave Din. 3—5, teoci Din. 14—15—, svinje Din. 14—.

Zrnje: pšenica Din. 140; žito Din. 120; oves Din. 130, kukorca Din. 130, krumpli Din. 40, ajdina Din. 120, proso Din. 100, lenovo seme 300, novi grah črešnj. Din. 250, mešani Din. 200.

Što odava ali kupuje posestvo, hišo,

naj se obrne na A. BAČIČ zastopstvo real. pisarne v Dol. Lendavi, Glavna ulica 18.

Zastopstvo ma na odajo v Dol. Lendavi edno posestvo: 19 plügov zemle s hišov i stalov, cena 120.000 Dinarov;

edno lepo posestvo v Prekmurji poleg državne ceste: 8 plügov zemle, 4 plüge loga, lepa zidana hiša, stale s celim inventarom; cena jako misika;

edno dobridočo gostilno v Varaždini: 5 sob, stale i 3 plüge zemle. Cena 180.000 Dinarov, nadale oda več menših i vekših posestev i goric.

K odaji.

V Tešanovcih pri g. KREPS JOŽEFI se odata dve kobilj, dve dojnivi kravi krumpišje ino kukorca. Sto še kupiti, se lehko vsaki den zglasi.

2

K odaji je hiša

(Kovačova) v M. Soboti, Cerkvena ulica 12. Več se zve pri KOLOŠA JOŽEFI, vpok. včiteli v M. Soboti.

1

Betege pri Svinjav

zabranite, če jim dodenetate konči dvakrat na teden

MASTELIN

Svinje se bodo dobro redile i postanejo debele. Mastelin dobite v vseh trgovinaj i apotekaj.

5

Odaja živine.

Uprava veleposestva v Gornji Lendavi oda po ugodnoj ceni več dobrih krav i jalovine i ednega 10 11 mesecov staroga kančara jako dobre fajte.

2

K odaji je hiša.

Zavolo selitve se oda edna hiša z velkim grüntom i sadovnjakom na glavnoj cesti trgovina z mešanim blagom šter stoje že više 30 let. Več se zvedi pri lastniki

WEISSENSTERN
D. LENDAVI st. 21.

Küpec se lehko za 14 dni notri odseli.

Služba.

Veleposestvo v Gornjoj Lendavi sprejme sledeče konvenčijske uslubence: **kočiše, beroše i gulaše** k goveji živini. — Poizve se pri g.

HARTNER v M. Soboti. 2

Vse šolske potrebščine i knige se dobijo v trgovini
HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.

ŠTEFAN LAZAR :

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

Mardoheju se je dozdevalo, da sanja.

— Hodi h kralju, svojemu prijatelju, da te prisne na srce.

In Mardohej je nezavestno šel.

— Kraljevega konja . . .

— Tam je rezgetal črni bojni konj z zlatim sedlom. Vladarjevi konjarji so ga držali. Tisoč glasov je donelo v judovskem delu:

— Mardohej!

Dvignili so ga na zlato sedlo.

— Kraljevski pohod! — je klical Arbatanos. — Proč!

Vojaki so potiskali na stran revno ljudstvo. Tromba je donela in Aman je kričal pred pohodom:

— Tako je plačilo moža, kateremu hoče izkazati kralj čast!

Z zobmi je tiho škripal.

— Živel kraljev prijatelj!

V judovskem delu je sijalo solnce . . .

— Živel kralj.

Na vsakem potu, na vsakem trgu so se ustavili. Agageus Aman je tako dolgo kričal, da je postal hričav. Bil je zmagoslaven pohod. Pred njim so trosili zelene veje in morje cvetlic. Suzan se je radoval. V molilnici je nepretrgano donel psalm:

“ . . . Hvalite ga s trobentami, hvalite ga s harfo in goslam. Hvalite ga z bobni in s piščalmi; hvalite ga s strunami in orgljami . . . Aleluja! ”

XXVII.

Svaka.

Aman je jokal. V boli si je celo glavo zakril. Žena — Tadizipa — ga je oštevala.

— Sram te bodi, da jokaš ko kak nevoščljiv otrok, ki ni dobil tako lepe igrače ko njegov tovarиш! Ali ti nisem rekla, da ogenj tistega speče, ki se ne premisljeno z njim igra.

Amana je bolelo, da tudi žena govori zoper njega.

— Jaz sem dovolj pazil, saj sem ravno to hotel, da bi ne bil Mardohej. Vedel sem, da je s kraljico vred Jud in sem se dovolj trudil, da bi ju uničil. Ako ni tega vražjega norca, bi se trinajstega Adarja tudi kraljičina glava zakotalila v prah in bi jaz sam živel v kraljevi milosti.

— Saj uživaš kraljevo milost, kaj se žalostiš? Mardohej je gotovo zaslужil kraljevo milost, bolj kar kor kdorkoli, ker mu je rešil življenje. Kaj hočeš?

— Pomisli na to — je dejal tudi Zeres — kaj bi bilo, ako bi Kserksa umorili? Darijev sin te ljubi in tako bi s kraljem Kserksam padla tudi tvoja zvezda.

— Kaj bi bilo? Kralj bi postal. — je zaklical Aman. — Zagrabil bi državni prestol z vso močjo, obenem s kraljevo zlato palico in kdo neki bi še mi upal potem upreti?

— Pazi — je dejal Zeres — pri bogovih te prosim, ne govori takih stvari, da te kdo ne sliši!

— Med prijatelji sem . . . — je vzdihnil Aman.

— Moja bol je velika!

Vzdihnila je tudi Zereseva žena:

— Mardohej je torej prvi ljubljenc!

In se je zasmilila o svojem bodočem ljubimcu...

— Poderi vislice — je svetoval Zeres — še v pravem času.

— Ne! Moj rod še živi! Kralju nekaj povem in Mardoheja dam obesiti!

— Pazi!

— Moje maščevanje živi! Grem h kralju in mu povem, da nista Moabita, marveč Juda in mu pojasnim, kako grdo ga je Estera prevarila. Ravnotako Mardohej in Artembares . . . Grem!

Rekli so mu, naj ne gre, toda ogrnil si je slavnostni plašč in odšel v Visoko palačo.

— Kaj dela Kserkses? — je vprašal ključarja.

— Z Mardohejem sedi na prestolu; vesel je in srečen.

Noter je šel tudi on. In ko je vstopil, se je strezel od boli, češ, Mardohej sedi tam, kjer je navadno on sedel.

— Pozdravljen, kralj!

In je tudi pred Mardohejem upognil koleno.

— No, Aman, — je klical norec — skoraj bi brez tebe šli na gostijo.

— Nekoliko pozno si prišel — je dejal Kserkses zlahko užaljenostjo — toda hodimo!

Ni mogel govoriti s kraljem.

— Kraljica Estera čaka, — se je smejal Kserkses — kdo ve, kako dobro gostijo je pripravila.

Stopili so iz prestolne dvorane. Črni sužnji so prinesli velikanske zavoje preprog in so jih med pohodom razprostrli po tleh do kraljičine hiše.

Pri vratih Ženske hiše je Mardohej pokleknil.

— Pozdravljen, kralj!

— Kam greš? Hodi z nama.

Mardohej je čast skromno odklonil!

— Gospod, jaz nisem vreden . . . Lepa kraljica Estera mene ni povabila na gostijo . . .

— Le hodi!

Aman se mu je ponižno nasmehnil:

— Mardohej, ti ne veš, da je kraljev prijatelj po božjem usmiljenju tudi kraljičin prijatelj . . .

— Tako je. Hodi, Mardohej.

Gospodar sveta je pograbil Jairovega sina za roko in je tako vstopil v zunanji predvor Ženske hiše. Za njima je ves bled šel Aman med krasnimi aloni in cipresami.

— Kralj prihaja! — je šumelo po hodnikih.

Bela vrata z zlatnimi ključavnicami so se odprila. Estera je hitela pred kralja, toda Kserkses je že vstopil, z Agagejem Amanom in z Jairovim sinom. In z njimi je šel norec.

— Pozdravljen, Kserkses!

Pripeljal sem tudi drugega gosta! — je zaklical Kserkses veselo. — Tu je prijatelj Mardohej, kateremu sem izkazal čast . . .

Kraljica ga je pogledala.

— Mardohej!

Kralj je osupnil.

— Kaj je to?

— On je moj brat . . . — je lomila besede Estera in je z Mardohejem vred padla pred kraljem na kolena — Stric!

Kserksova jeza se je razpršila, a tem bolje se je začudil.

— Kaj praviš, kraljica?

— Njegovega očeta brata hči sem . . . Sirota! . . . Mardohej me je zredil!

Kserksove oči so se zasvetile in je dvignil kraljico.

— Kako to, da mi o tem nisi povedala ničesar?

— Nisem upala . . .

Molk.

— Darijev sin, jaz povem, ker je kraljica zmedena . . .

(Dalje.)

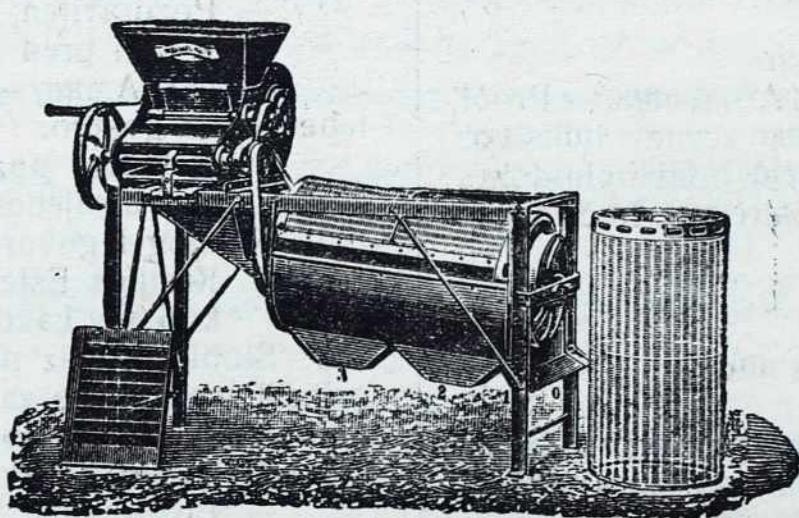
POLODELSKI MAŠINI KAK:

MAŠINI ZA SEJANJE, — TRIJERJI, — TRIJERJI TÜDI TAKŠI, KI SILJE NA 4 TALE RAZTALAO, — SLAMOREZNICE I REPOREZNICE, — PREŠE I MLINI ZA GROZDJE

so prišli dva vagona i se lehko ogledajo hrez obvezne na küp i vsaki den pri

ČEH & GÁSPÁR v MURSKOJ SOBOTI.

Vsi mašini se dobijo na rate na eno ali dve leti, takisto se dobijo mlatilni mašini, motori itd. ali pa inači pod tako ugodnimi pogoji.

Nadale se dobti tüdi tam:

Vse vrste umetnoga gnoja to je Tomažova žlindra, Superfosfat, kalijova sol, apne dušik, Nitrofoskal, Čilski soliter itd. po najnižjih pri vekšem odjemih po originalnih fabričnih cenaj.

ČEH & GÁSPÁR

trgovina z
mešanim blagom

MURSKA SOBOTA.

Navigazione Generale Italiana
GENERALNA ITALIJANSKA PLOVITBA - GENOVA

GLAVNO ZASTUPSTVO
 ZAGREB ZRINJEVAC 16.

NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE